



# Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020

**Tysvær kommune**

Mai 2016

[www.kpmg.no](http://www.kpmg.no)





# Forord

Kontrollutvalet har i møte den 1.12.2015 valt KPMG til å utarbeide plan for forvaltningsrevisjon i Tysvær kommune. Planen skal vere fundert i ein overordna analyse av risiko- og vesentlegheit på tilhøva i kommunen. Det blir her lagt fram plan for forvaltningsrevisjon med vedlegg for overordna analyse. Planen skal bli vedteken av kommunestyret.

Formålet med planen er å peike ut område innanfor verksemda til Tysvær kommune som skal prioriterast med tanke på forvaltningsrevisjon.

Dette er ein plan for perioden 2016-2020.

I planen er det foreslått at kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å foreta endringar og omprioriteringar i planen. Slik tilgang til å delegere går fram av forskrift om kontrollutval § 10<sup>1</sup>.

#### *Oppbygging av plandokumentet*

I kapittel 1 er ein innleiing til planen, som skildrar bakgrunn, formål og metode som er nytta. I kapittel 2 er det kort gjort greie for formålet med forvaltningsrevisjon, lov- og forskriftskrav til forvaltningsrevisjon og ulike typar av forvaltningsrevisjon. I kapittel 3 er framlegg til prioritering av område for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2020 i Tysvær kommune.

Haugesund, 24. mai 2016



Roald Stakland  
Partner

---

<sup>1</sup> Forskrift av 15. juni 2007 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, med heimel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

# Innhold

<b>1</b>	<b>Innleiing</b>	<b>4</b>
1.1	Bakgrunn for utarbeiding av planen	4
1.2	Formål	4
1.3	Metode	4
<b>2</b>	<b>Om forvaltningsrevisjon</b>	<b>5</b>
2.1	Formål med forvaltningsrevisjon	5
2.2	Lov- og forskriftskrav om forvaltningsrevisjon	5
2.3	Ulike typar av analysar i forvaltningsrevisjon	7
<b>3</b>	<b>Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020</b>	<b>9</b>
3.1	Oversyn over identifiserte område for forvaltningsrevisjon	9
3.2	Framlegg til kommunestyret si prioritering av område for forvaltningsrevisjon	10

# 1 Innleiing

## 1.1 Bakgrunn for utarbeiding av planen

Kommuneloven § 77 nr. 4 pålegg kontrollutvalet å sjå til at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon. Kommunen si verksemd skal årleg vere gjenstand for forvaltningsrevisjon.<sup>2</sup> Det skal lagast ein plan for gjennomføringa av forvaltningsrevisjon<sup>3</sup>. Planen må utarbeidast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, dvs. innan utgangen av 2016. Planen skal vedtakast av kommunestyret.

I kontrollutvalet sitt møte den 1.12.2015 vart KPMG vald til å utarbeide framlegg til plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2020 i Tysvær kommune. Planen er basert på ein overordna analyse av risiko- og vesentlegheitsvurderingar av den kommunale verksemda. Analysen er vedlagt denne planen.

## 1.2 Formål

Formålet med plan for forvaltningsrevisjon er å prioritere område som kan vere aktuelle for forvaltningsrevisjon i planperioden 2016-2020.

Planen for forvaltningsrevisjon gjer greie for:

- ✓ Formålet med forvaltningsrevisjon
- ✓ Kva reglar som gjeld for forvaltningsrevisjon
- ✓ Ulike typar av analyser for forvaltningsrevisjon
- ✓ Kva område som er prioritert for forvaltningsrevisjon i Tysvær kommune

## 1.3 Metode

Som det går fram av § 10 i forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar skal plan for forvaltningsrevisjon vere basert på risiko og vesentlegheitsvurderingar. Framgangsmåte for utarbeiding av overordna analyse av risiko- og vesentlegheitsvurderingar, og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, er nedfelt i tilbodet frå KPMG av 23.11.15. Overordna analyse er vedlagt planen. Omgrep og metode er også nærmare skildra i dette vedlegget.

Framlegg til analysen utgjer grunnlaget for framlegg av denne planen. Analysen er vidare handsama i kontrollutvalet 23.5.2016. I møtet vurderte kontrollutvalet risiko, og prioriterte og valte ut område som kan vere aktuelle for forvaltningsrevisjon i planperioden.

---

<sup>2</sup> Forskrift om kontrollutval § 9.

<sup>3</sup> Forskrift om kontrollutval § 10.



# 2 Om forvaltningsrevisjon

## 2.1 Formål med forvaltningsrevisjon

Formålet med forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske undersøkingar av den kommunale verksemda retta mot økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

Forvaltningsrevisjon skal gi kommunestyret relevant informasjon om verknader av offentlege tiltak. Forvaltningsrevisjonen skal bidra til å gi kommunestyret eit betre grunnlag for å treffe vedtak, eventuelt endre tidlegare vedtak, samt bidra til ei betre og meir effektiv forvaltning.

## 2.2 Lov- og forskriftskrav om forvaltningsrevisjon

Krav til forvaltningsrevisjon er lovheimla i kommunelova og utdjupa i forskrift om revisjon og forskrift om kontrollutval.

### 2.2.1 Kommuneloven

Kommuneloven § 77 nr. 4 pålegg kontrollutvalet å sjå til at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon. Regelen omhandlar ansvaret og oppgåvene til kontrollutvalet og lyd:

*“4. Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal vidare påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).”*

I forarbeida<sup>4</sup> til kommuneloven går det fram at kontrollutvalet utfører forvaltningsrevisjon, på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalet har ansvar for å sjå til at kommunen blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

### 2.2.2 Forskrift om revisjon og forskrift om kontrollutval

Forskrift om revisjon regulerer nærmare innhaldet i forvaltningsrevisjon. Forskrifta har reglar om:

- ✓ Plikt til utføre forvaltningsrevisjon, § 6.
- ✓ Innhald i forvaltningsrevisjon, i § 7.
- ✓ Rapportering om forvaltningsrevisjon, § 8.

#### *Plikt til utføre forvaltningsrevisjon*

Kommunen si verksemd skal vere gjenstand for forvaltningsrevisjon og forvaltningsrevisjon skal skje på den måten som er fastsett i forskrift om revisjon kapittel 3.

---

<sup>4</sup> Ot.prp.nr.70 (2002-2003)

Forvaltningsrevisjon kan utførast av den som er ansvarleg for revisjon av kommunen sin årsrekneskap. KPMG er kommunen sin revisor og kan gjennomføre forvaltningsrevisjon på vegne av kontrollutvalet. Dersom eit revisjonsselskap/anna føretak/selskap utfører forvaltningsrevisjon skal ansvarleg forvaltningsrevisor utpeikast for kvart oppdrag (oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor).

#### *Innhald i forvaltningsrevisjonen*

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknadar ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnadar. Dette omfattar undersøking av om:

- a) forvaltninga bruker ressursar til å løyse oppgåver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og føresetnadar,
- b) forvaltninga sin ressursbruk og verkemidlar er effektive i forhold til måla som er på området,
- c) regelverket vert etterlevd
- d) forvaltninga sine styringsverktøy og verkemiddel er tenlege
- e) avgjerdsgrunnlaget frå administrasjonen til dei politiske organ samsvarar med offentlege utgreiingskrav,
- f) resultatata i tenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyret sine føresetnadar og/eller om resultatata for verksemda er nådd.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i høve til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standardar på området (NKRF sin RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon). Det skal etablerast revisjonskriterium for det einskilde prosjekt.

#### *Rapportering om forvaltningsrevisjon*

Revisor skal fortløpande rapportere til kontrollutvalet om resultatata av gjennomførte forvaltningsrevisjonar.

Det er viktig at administrasjonssjefen får høve til å gi uttrykk for sitt syn på dei forhold som går fram av rapporten. Administrasjonssjefen sine kommentarar skal gå fram av rapporten, slik at desse vert kjent for kontrollutvalet og kommunestyret. Dette bidreg til saksopplysning og verifisering av det datagrunnlaget rapporten bygger sine vurderingar og konklusjonar på.

Dersom eit kommunalt føretak er gjenstand for forvaltningsrevisjon, skal styret og dagleg leiar bli gitt høve til å gi uttrykk for sitt syn på dei forholda som går fram av rapporten.

Forskrift om kontrollutval kapittel 5 fastset kontrollutvalet sine oppgåver ved forvaltningsrevisjon. Forskrifta har mellom anna reglar om:

- ✓ Årlege forvaltningsrevisjonar, § 9
- ✓ Rapportar om forvaltningsrevisjon, § 11.
- ✓ Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportar, § 12

#### *Årlege forvaltningsrevisjonar*

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen si verksemd årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

#### *Rapportar om forvaltningsrevisjon*

Kontrollutvalet skal med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, avgi rapport til kommunestyret om kva forvaltningsrevisjonar som er gjennomført og om resultatata av desse.

#### *Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportar*

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunestyret sine vedtak i tilknytning til handsaming av rapportar om forvaltningsrevisjon vert fylgt opp, og gi rapport til kommunestyret om korleis kommunestyret sine merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er fylgt opp. Det viktig at kontrollutvalet fylgjer opp korleis administrasjonen har gjennomført kommunestyret sine merknader, dette også for at kontrollutvalet skal

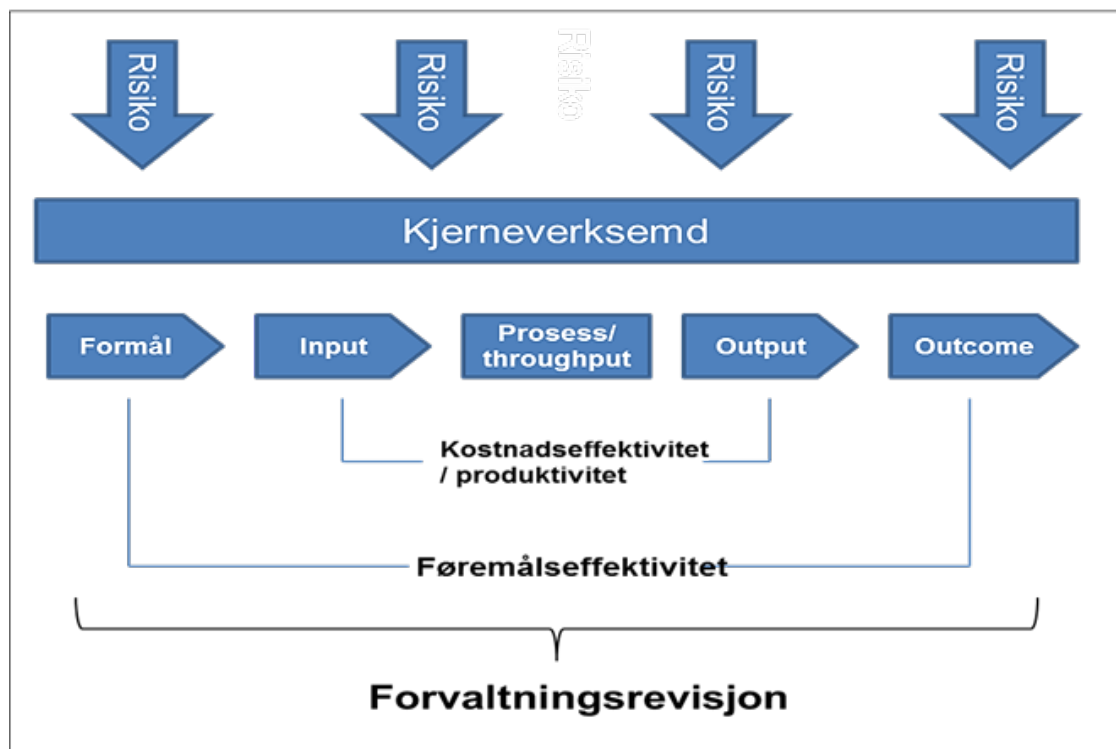
kunne ta i vare plikta som kontrollutvalet har til å rapportera om tidlegare saker som etter utvalet si meining ikkje er fylgt opp på ein tilfredsstillande måte.

## 2.3 Ulike typar av analysar i forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon kan vinklast ut frå ein eller fleire analysetypar. Val av problemstillingar og revisjonskriteria bør sjåast i samanheng med kva analysetypar som vert valt i forvaltningsrevisjonsprosjekt. Døme på ulike analysar er:

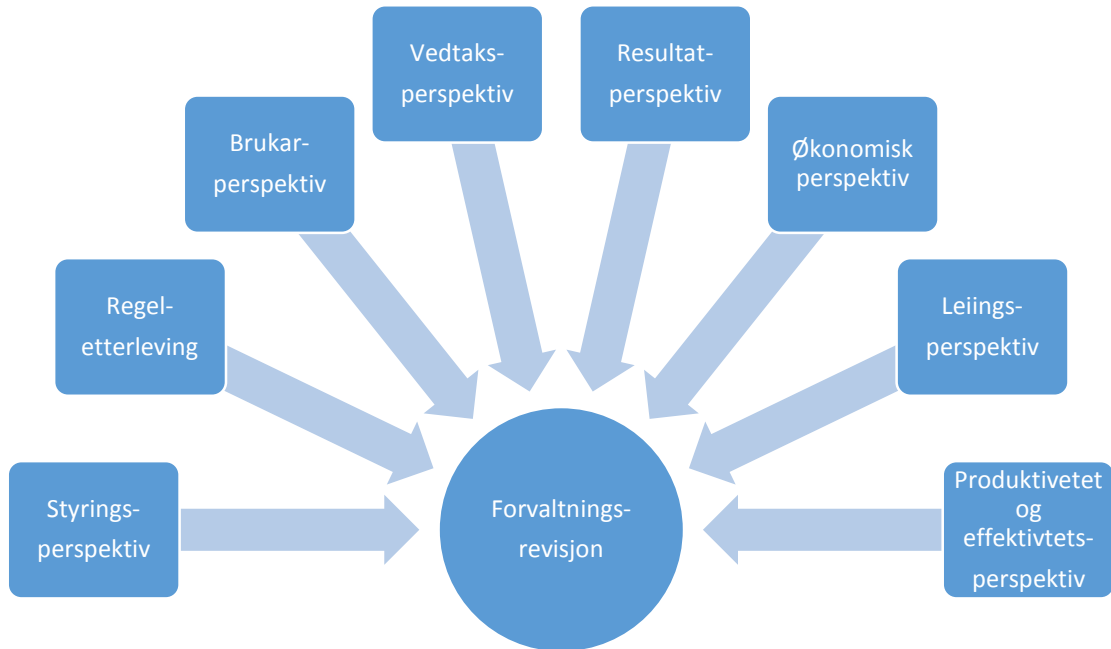
Analysetype	Skildring
Mål- og resultatanalysar	Med fokus m.a. på effektar og verknader (outcome) av verksemd sett i forhold til formål og målsettingar.
System- og prosessanalysar	Med fokus m.a. på internkontroll, sikkerheitsaspekt, prosessuelle rutinar og prosedyrar (throughput); om desse er tilfredsstillande sett i forhold til krav som gjeld.
Produktivitet og effektivitetsanalysar	Med fokus m.a. på forholdet mellom input og output; forholdet mellom innsatsfaktorar og resultat.
Compliance analysar	Analysar med spesielt fokus på samsvar mellom de facto utføring og pålagte krav/rammevilkår.
Induktive analysar	Analysar med spesielt fokus på opplevde eller potensielle problemområde.

Forvaltningsrevisjon kan gjennomførast på alle sektorar i den kommunale verksemda; skule, barnevern, helsesektoren, administrasjon mv. Forvaltningsrevisjon er eit eigna verkemiddel for å undersøke alle sider ved kommunal verksemd, herunder vurdere effektivitet i høve til prosessar, kostnader, produktivitet og måloppnåing. Dette er illustrert i figuren under:





Val av analysetype heng også saman med kva perspektiv som vert lagt til grunn for forvaltningsrevisjonen. Figuren under syner ulike perspektiv som kan ligge til grunn for det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt - åleine eller i kombinasjon med fleire perspektiv:



Til dømes vil brukarperspektiv vere sentralt i ein forvaltningsrevisjon av tenestetilbodet i pleie- og omsorgssektoren, medan vedtaksperspektivet vil vere sentralt i ein forvaltningsrevisjon retta mot oppfølging av politiske vedtak.

Perspektiv vil vere styrande for gjennomføringa av forvaltningsrevisjon, herunder val av formål, problemstillingar, revisjonskriteria og metodikkar for innsamling av data mv. Kva perspektiv som vert vektlagt avheng av føringar frå kontrollutvalet.

# 3 Plan for forvaltnings- revisjon 2016-2020

## 3.1 Oversyn over identifiserte område for forvaltningsrevisjon

Den overordna analysen, som er vedlagt planen, gir eit oversyn over identifiserte og mulige område for forvaltningsrevisjon. Desse områda har kontrollutvalet teke utgangspunkt i ved prioritering og val av område for forvaltningsrevisjon.

Prioriteringa er mellom anna gjort ut frå følgjande omsyn:

- ✓ liv og helse
- ✓ sikring av verdiar
- ✓ brukarperspektiv - oppfylging av brukarrettigheter og kvalitet
- ✓ kostnadseffektivitet
- ✓ politisk aktualitet og formålseffektivitet
- ✓ forbettringspotensial
- ✓ tidligare gjennomført forvaltningsrevisjon

Den overordna analysen identifiserer først og fremst område for forvaltningsrevisjon, medan ein ved bestillinga av enkeltstående prosjekt vil nærmare spisse og operasjonalisere kva som skal vere tema og gjenstand for revisjon, ved hjelp av konkrete formål, problemstillingar og revisjonskriteria.

## 3.2 Framlegg til kommunestyret prioritering av område for forvaltningsrevisjon

Med utgangspunkt i den overordna analysen prioriterer kommunestyret følgjande område for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2020, i prioritert rekkefølge:

1. Kvalitet på opplæringa i skulane
2. Økonomistyring – herunder
  - a. handtering av usikkerheit i inntektsgrunnlag /
  - b. realisering av innsparingsvedtak
3. Kvalitet/ressurseffektivitet innanfor pleie og omsorgstenestene

Andre område som kan vere aktuelle for forvaltningsrevisjon er, i uprioritert rekkefølge:

- Styring av investeringsprosjekt / avgjerdsgrunnlag for investeringar
- Vedlikehald - oppfølgingsrevisjon
- Informasjonssikkerheit og handsaming av personopplysningar
- Etterleving av lovpålagte oppgåver i brannvesenet
- Ivaretaking av nye oppgåver etter Samhandlingsreformen
- Etterleving av regelverk innan sosiale tenester i NAV - kommunal del
- Etterleving av lovkrav innan barnevernstenesta
- Strategisk kompetansestyring
- Kommunen sin omstillingsevne

Områda er nærare omtale i vedlegg, Overordna analyse.

Det vert foreslått at kommunestyret delegerer til kontrollutvalet mynde til og gjere endringar i plan for forvaltningsrevisjon i planperioden 2016-2020, slik at kontrollutvalet kan velje forvaltningsrevisjonar innanfor alle identifiserte område lista i vedlegg til planen; Overordna analyse, dersom risikobilete endrar seg i planperioden eller det oppstår behov for å gjere forvaltningsrevisjon på andre område enn dei som er lista over.





© 2016 KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

This proposal is made by KPMG AS, a member firm of the KPMG network of independent firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative, and is in all respects subject to the negotiation, agreement, and signing of a specific engagement letter or contract. KPMG International provides no client services. No member firm has any authority to obligate or bind KPMG International or any other member firm vis-à-vis third parties, nor does KPMG International have any such authority to obligate or bind any member firm.

